

28-03-2012

Број: 05-05-1-894-2/12
Сарајево, 27. март 2012. године

28-03-2012

01/02-05-2-431/R

Н

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Допуна Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Европске комисије у погледу прекограницног програма Хрватска-Босна и Херцеговина у оквиру ИПА компоненте прекограницичне сарадње за 2008. годину. Споразум је потписала гђа Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције БиХ, 27. октобра 2011. године, у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

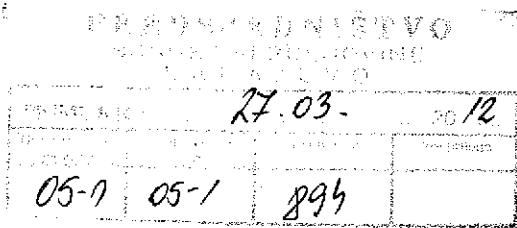
С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-21022/11
Sarajevo, 12.03.2012. godine

**PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

Predmet: Prijedlog odluke o ratifikaciji Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu

U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu, koji je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 2. sjednici održanoj 23.02.2012. godine, kako bi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine provelo postupak u skladu sa odredbama člana 15.-17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) i donijelo Odluku o ratifikaciji Dopune navedenog Finansijskog sporazuma.

Dopuna Sporazuma je potpisana 27. oktobra 2011. godine u Sarajevu.

U ime Bosne i Hercegovine Dopunu je potpisala g-đa Nevenka Savić, direktorka Direkcije za evropske integracije, u skladu sa odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine o prihvatanju Dopune Finansijskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u pogledu prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2008. godinu, i određivanju potpisnika, broj: 01-50-1-3082-22/11 od 10.oktobra 2011. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

DOPUNA FINANCIJSKOG SPORAZUMA
IZMEĐU
BOSNE I HERCEGOVINE
I
EUROPSKE KOMISIJE

U POGLEDU PREKOGRAĐANIČNOG PROGRAMA
HRVATSKA – BOSNA I HERCEGOVINA

U OKVIRU IPA KOMPONENTE PREKOGRAĐANIČNE SURADNJE
ZA 2008. GODINU

DOPUNA

Finansijskog sporazuma u pogledu prekograničnog programa Hrvatska – Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične suradnje za 2008. godinu, koji je prvo bitno zaključen 09. travnja 2009. godine između Bosne i Hercegovine i Europske komisije

S obzirom da je

- a) Europska komisija 25. srpnja 2008. (Odlukom C(2008)3814) usvojila prekogranični program između Hrvatske i Bosne i Hercegovine za 2008. godinu. Finansijski sporazum je zaključen 09. travnja 2009. godine između Bosne i Hercegovine i Europske komisije za provedbu programa.
- b) Prekogranični program proveden kroz pozive za ponude. Producenje krajnjeg roka za ugovaranje za Odluku iz 2008. je nužan kako bi se omogućilo korištenje ostataka sredstava nastalih iz prvog poziva za ponude. Stoga je Odluka Komisije iz 2008. godine dopunjena Odlukom Komisije o provedbi C(2011)2540 od 08. travnja 2011. godine, kojom se krajnji rok za ugovaranje produžava.
- c) Dopuna Finansijskom sporazumu će stoga biti zaključena sukladno Odluci Komisije C(2011)2540.

Članak 1.

Dodatak A1 Sporazuma o financiranju zamjenjuje se Aneksom Odluke Komisije o provedbi C(2011)2540.

Članak 5. se mijenja kao što slijedi:

1. Stavak (1) se zamjenjuje sljedećim:
  - (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj Sporazum će biti zaključeni najkasnije do 09. travanj 2012. godine.
2. Stavak (2) se briše.
3. Stavak (3) ostaje nepromijenjen.

Članak 2.

Svi ostali uvjeti Financijskog sporazuma ostaju nepromijenjeni.

Potpisano, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, dana 27. listopada 2011. godine
G-đa Nevenka Savić, v.r., NIPAC, Direkcija za europske integracije BiH

Potpisano, za i u ime Europske komisije, u Bruxellesu, dana 15. lipanj 2011. godine
Pierre Mirel, v.r., direktor, Generalni direktorat za proširenje, Europska komisija

DODATAK A1

FINANCIJSKI PRIJEDLOG PREKOGRANIČNOG PROGRAMA IZMEĐU HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2008. GODINU

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Hrvatska i Bosna i Hercegovina
CRIS broj	Hrvatska IPA/2008/19-927 Bosna i Hercegovina IPA/2008/19-926
Godina	2008.
Troškovi	Hrvatska: 1,0 milijun € Bosna i Hercegovina: 1,0 milijun € Ukupno učešće iz IPA-e: 2,0 milijuna €
Operativne strukture	Hrvatska: Ministarstvo regionalnog razvijanja, šumarstva i vodoprivrede ¹ Bosna i Hercegovina: Direkcija za europske integracije
Nositelj realizacije	Za Bosnu i Hercegovinu: Europska komisija Za Hrvatsku Agencija za regionalni razvoj
Krajnji rok za zaključivanje sporazuma o financiranju:	najkasnije do 31. prosinca 2009. godine
Krajnji rok za zaključivanje ugovora:	Ne kasnije od 3 godine od krajnjeg roka za zaključivanje sporazuma o financiranju. Nema roka za projekte revizije i vrjednovanja koje pokriva ovaj Sporazum o financiranju, kako je zacrtano u članku 166(2) Financijske uredbe. Ovi datumi se također odnose i na sufinanciranje od strane države.
Krajnji rok za izvršenje ugovora:	2 godine od krajnjeg roka za zaključivanje ugovora. Ovi datumi se također odnose i na sufinanciranje od strane države.
Šifra sektora	11330, 32130, 41030, 41040
Proračunske stavke	22.020401
Rukovoditelji programa:	Za Hrvatsku: DG ELARG. B.1 Za Bosnu i Hercegovinu: DG ELARG. C.1
Rukovoditelji realizacije:	Za Hrvatsku: Izaslanstvo Europske komisije u Hrvatskoj, Odjel za operacije I Za Bosnu i Hercegovinu: Izaslanstvo Europske komisije u Bosni i Hercegovini, Odjel za operacije II

2. PREGLED

2.1. Uvod

¹ Bivše Ministarstvo pomorstva, turizma, prometa i razvijanja (MSTTD) - Naziv Ministarstva je promijenjen krajem 2007. godine.

2.1.1. Veza s MIPD

Strategijski izbori identificirani u MIPD 2008.-2010. će biti zadržani u razdoblju 2009.-2011., npr. unaprjeđivanje kooperacije među lokalnim/regionalnim vlastima, asocijacijama, nevladinim organizacijama i poduzećima iz susjednih regija, kako bi se povećao ekonomski i socijalni razvitak kvalificiranih regija, razvoj male infrastrukture, kako bi se poboljšao potencijal za turizam ili lokalnog/regionalnog transporta i komunikacija, uključujući okolišne aspekte, poticanje ljudi za ljudske akcije, kako bi se intenzivirali kontakti na lokalnoj razini među građanima s obiju strana granica, pružanje tehničke pomoći i difuzija informacija, kako bi se pomoglo u provedbi programa i doprinijelo pravovremenim rezultatima, jačanje kooperacije među vlastima pokrivajući strategije i akcije za rješavanje rizika i prijetnji po sigurnost granica i organiziranog kriminala. MIPD pokriva Prekogranične programe sa Slovenijom, Mađarskom, Jadransko područje, Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Srbijom, kao i sudjelovanje Hrvatske u ERDF transnacionalnim programima "Jugoistočna Europa" i "Mediteran".

2.1.2. Proces izrade programa

Proces izrade programa odvijao se od prosinca 2006. do svibnja 2007. godine. Izrada programa uslijedila je nakon procesa širokih konzultacija s lokalnim akterima i potencijalnim korisnicima s obiju strana granice. Prvi bilateralni sastanak predstavnika državnih institucija odgovornih za IPA komponentu II. održan je 22. prosinca 2006. godine. Na tom sastanku, razgovaralo se i došlo se do dogovora o procesu razrade programa.

Prvi sastanak Zajedničkog odbora za programiranje (JPC) održan je 22. ožujka 2007. godine. JPC čine predstavnici državnih tijela Hrvatske i Bosne i Hercegovina, kao i regionalnih tijela iz pograničnih regija. Cilj sastanka bio je da se definira opis zadatka Zajedničkog odbora za programiranje i Zajedničkog tima za izradu nacrta.

Tijekom ožujka i travnja 2007. godine sadržaj SWOT analize (jake i slabe strane, mogućnosti i prijetnje) bio je predmet razgovora i usvojen je na sastanku Zajedničkog odbora za programiranje u Sarajevu 20. travnja 2007. godine. Tijekom mjeseca travnja 2007. godine programski korisnici su razgovarali o programskim strateškim dijelovima (prioritetima, mjerama i aktivnostima), koji su usvojeni na trećem sastanku Zajedničkog odbora za programiranje u Zagrebu 11. svibnja 2007. godine. JPC je usvojio finalni nacrt programa 25. svibnja 2007. godine.

2.1.3. Lista programskega područja

U Hrvatskoj, programsko područje sukladno članku 88. Uredbe o realiziranju IPA-e čini 9 županija (prema klasifikaciji NUTS III.):

Vukovarsko-srijemska županija, Brodsko-posavska županija, Sisačko-moslavačka županija, Karlovačka županija, Ličko-senjska županija, Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Dubrovačko-neretvanska županija.

U Bosni i Hercegovini, programsko područje sukladno članku 88. Uredbe o realiziranju IPA-e čini 95 općina u Bosni i Hercegovini (tri gospodarske regije prema klasifikaciji NUTS III.):

Sjeveroistok: Bijeljina, Teočak, Ugljevik, Lopare, Tuzla, Lukavac, Celić, Brčko, Srebrenik, Petrovo, Gračanica, Dobojski-Istok, Gradačac, Pelagićevo, Donji Zabar, Orašje, Domaljevac-Šamac, Šamac, Modriča, Vukosavlje, Odžak, Bosanski Brod, Derventa, Dobojski, Srebrenica, Bratunac, Milići, Han Pijesak, Vlasenica, Kladanj, Šekovići, Kalesija Osmaci, Zvornik, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna.

Sjeverozapad: Prnjavor, Srbac, Laktaši, Čelinac, Kotor Varoš, Skender Vakuf/Kneževi, Dobretići, Šipovo, Jajce, Jezero, Mrkonjić Grad, Banja Luka, Bosanska Gradiška, Bosanska Dubica, Prijedor, Oštara Luka, Sanski Most, Ključ, Ključ/Ribnik, Mrkonjić Grad/Vlasinje, Glamoč, Bosansko Grahovo, Drvar, Istočni Drvar, Petrovac-Drinić, Bosanski Petrovac, Bosanska Krupa, Krupa na Uni, Novi Grad, Bosanska Kostajnica, Bužim, Velika Kladuša, Cazin, Bihać.

Hercegovina: Prozor/Rama, Konjic, Nevesinje, Gacko, Bileća, Trebinje, Ravno, Ljubinje, Berkovići, Mostar, Jablanica, Kupres, Kupres (RS), Tomislavgrad, Posušje, Široki Brijeg, Čitluk, Stolac, Neum, Čapljina, Ljubaški, Grude, Livno, Istočni Mostar.

U Hrvatskoj, susjedna područja sukladno članku 97. Uredbe o realiziranju IPA-e čine: Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija, Zagrebačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Primorsko-goranska županija (prema klasifikaciji NUTS III.).

2.2. Globalni ciljevi programa

Globalni cilj programa je poticanje stvaranja prekograničnih mreža i partnerstava, kao i razvitak zajedničkih prekograničnih aktivnosti s ciljem oživljavanja gospodarstva, zaštite prirode i okoliša i postizanja veće socijalne kohezije u programskom području.

Dodatni cilj programa je izgradnja kapaciteta lokalnih, regionalnih i državnih institucija za upravljanje programima Europske unije i njihova priprema za upravljanje budućim prekograničnim programima u skladu s ciljem triju strukturnih fondova EU-a.

Višegodišnjim indikativnim planom za Hrvatsku za razdoblje 2009.-2011. predviđa se da će prekogranična suradnja, koja će se odvijati preko komponente II., Hrvatskoj pružiti pomoć u prekograničnoj, međudržavnoj i međuregionalnoj suradnji sa zemljama članicama EU-a i zemljama korisnicama IPA-e. Težište pozornosti bit će na unaprjeđenju potencijala za turizam, uz stvaranje jačih veza između pograničnih regija i potporu zajedničkim aktivnostima na zaštiti okoliša.

Višegodišnji indikativni plan za Bosnu i Hercegovinu za isto razdoblje predviđa potporu aktivnosti na promoviranju i unaprjeđenju prekogranične suradnje i društveno-ekonomske integracije pograničnih regija. To će se postići jačanjem gospodarskih, socijalnih, ekoloških i kulturno-športskih veza između zemalja sudionica, uključujući aktivnosti kontakata na osobnom planu - ljudi za ljude.

Program je u skladu s glavnim državnim sektorskim strategijama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

S obzirom na ograničene resurse u okviru IPA-e 2007.-2013. i veličinu programskega područja, ambicija ovoga programa je, prije svega, doprinos oživljavanju pograničnih veza i aktivnosti u programskom području putem jačanja suradnje na lokalnoj razini i glede zajedničkih ekoloških i društveno-gospodarskih problema.

2.3. Osa prioriteta, srodne mjere i njihovi konkretni aspekti glede izvršenja proračuna za 2008. godinu

Prioriteti i mjere definirane u ovom prekograničnom programu strukturirani su na takav način da se poštije i omogućava realizacija konkretnih ciljeva. Kada je riječ o prekograničnoj suradnji, identificirana su dva prioriteta. Prioriteti su izabrani s ciljem usmjeravanja pomoći u područja konkretnog potencijala, kao što su turizam i mala i srednja poduzeća, kao i u području koja bi poboljšala kvalitetu života i unaprijedila socijalnu koheziju putem zaštite prirode i okoliša i boljeg

pristupa uslugama. Pored toga, jedan prioritet u težištu pozornosti ima tehničku pomoć, koja se pruža glede efektivnog upravljanja i realiziranja programa.

Što se tiče Hrvatske, vodit će se računa o tome da se izbjegne operativno ili finansijsko preklapanje, uključujući i preklapanja na razini sudionika, sa svim mjerama koje su ugrađene u operativne programe za Hrvatsku u okviru IPA komponenti III., IV. i V. (regionalni, kadrovski, poljoprivredni i ruralni razvitak).

Svaki prekogranični program uspostavit će kvalifikacijska pravila za izbor aktivnosti koja će osigurati iste kvalifikacijske uvjete za slične aktivnosti, kao i poštivanje EU standarda, tamo gdje je to moguće, kod različitih prekograničnih programa i kod drugih IPA komponenti.

Prioritet 1: Stvaranje zajedničkog gospodarskog prostora

Ovaj prioritet predstavlja odgovor na tešku gospodarsku situaciju s obiju strana granice, koju karakterizira starenje populacije, visok stupanj ovisnosti o nerazvijenom poljoprivrednom sektoru i sektor malih i srednjih poduzeća koji se suočava s problemima kao što su: nepristupačnost kredita, odsutnost stručnosti i poduzetništva. Turistički sektor je dobro razvijen u zapadnom dijelu programskog područja – prema jadranskoj obali – ali sasvim nerazvijen u središnjim i istočnim dijelovima. Neke glavne prepreke razvitku turističkog sektora su: loša turistička infrastruktura (uglavnom u priobalnim područjima), niska razina marketinga, kao i nedostatak razmjene informacija s tur operatorima i drugim gospodarskim sektorima (posebice poljoprivredom).

Cilj ovog prioriteta je doprinos integriraju gospodarstva u pograničnim područjima kroz poticanje suradnje na polju turizma, potpore malim i srednjim poduzećima i promoviranju poduzetništva. Konkretni ciljevi su: razviti prepoznatljivu zajedničku turističku ponudu na temelju zajedničkog ekološkog i kulturološkog naslijeda i unaprijediti konkurentnost lokalnog turističkog gospodarstva. Dalje, program će poduprijeti razvitak regionalnog gospodarstva jačanjem sektora malih i srednjih poduzeća i institucija za poslovnu potporu i usluge.

Stvaranje zajedničkog gospodarskog prostora realizirat će se kroz dvije mjere:

Mjera 1: Zajednička izrada turističke ponude

Zajednička izrada turističke ponude podržat će unaprjeđenje i diversifikaciju turističkih proizvoda i usluga, kao i zajednički marketing tih proizvoda i usluga. Mjerom će se mobilizirati potencijali u ekološkom i kulturološkom području i doprinijeti unaprjeđenju stručnosti zaposlenih u turizmu, poljoprivredi i kulturi.

Kvalificirane aktivnosti moguće bi, na primjer, obuhvatiti: certificiranje domaćih proizvoda, inicijative na turističkoj promociji i marketingu, očuvanje kulturne baštine, razvitak tematskih (prekograničnih) ruta itd.

Mjera 2: Promoviranje poduzetništva

Druga mjera podržava promoviranje poduzetništva i inicijative na povećanju konkurentnosti i inovativnosti sektora malih i srednjih poduzeća. Mjerom se potiču sheme kojima se kreiraju prekogranične poslovne, istraživačke ili edukativne mreže. Ovo može obuhvatiti: aktivnosti na osposobljavanju i edukaciji za mala i srednja poduzeća, razvitak partnerskih odnosa između malih i srednjih poduzeća i sveučilišta ili zajedničkih institucija za potporu poslovanju.

Mjere 1 i 2 će se, u osnovi, realizirati kroz poziv za podnošenje prijedloga.

Prioritet 2: Unaprjeđenje kvalitete života i socijalne kohezije

Prioritet 2 predstavlja odgovor na socijalne i ekološke probleme u pograničnom području. Stupanj nezaposlenosti je visok, naročito u ruralnim područjima, a ne postoji mjeru aktivnog zapošljavanja za rješavanje situacije. Prisutna je opća tendencija odljeva mozgova i nemogućnosti pristupa obrazovanju i socijalnim uslugama.

U ekološkom sektoru, Hrvatska i Bosna i Hercegovina suočavaju se s istim izazovima i imaju iste mogućnosti. S obiju strana granice postoje znatna prirodna bogatstva - prirodni parkovi i rijeke, ali ne postoji koordinacija glede zaštite okoliša, npr. kroz tretiranje otpadnih voda, niti postoje usuglašeni napor na rješavanju elementarnih nepogoda, kao što su poplave ili požar. Opći problem u programskom području također predstavljaju i minska polja. Procjenjuje se da ima 305.000 neeksploiriranih mina, a potrebno je raščistiti 1800 km².

Opći cilj prioriteta 2 je unaprjeđenje kvalitete života u pograničnim područjima kroz smanjenje štete/rizika po okoliš i veću socijalnu koheziju lokalnih zajednica. Zaćrtana su dva konkretna cilja: prvi se tiče zaštite i očuvanja okoliša i poticanja održivog korištenja prirodnih resursa u pograničnim regijama kroz zajedničke aktivnosti i informativne kampanje. Drugi konkretni cilj usmjeren je k omogućavanju pristupa osnovnim uslugama u zajednici koje imaju utjecaja na dobrobit i socijalnu koheziju mještana i zajednica.

Sljedeće dvije mjere usmjerene su k unaprjeđenju kvalitete života i socijalne kohezije:

Mjera 1: Zaštita prirode i okoliša

Zaštita prirode i okoliša važna je ne samo sâma po sebi, nego i za turistički razvitak. Ovom mjerom se, stoga, podržavaju inicijative koje sprječavaju degradaciju okoliša i promoviraju održivo korištenje prirodnih resursa. Primjeri aktivnosti: zajednički planovi vodoopskrbe i tretmana otpadnih voda, studije o obnovljivim izvorima energije, informativne aktivnosti glede zaštite okoliša i zajedničke intervencije u slučaju poplave i požara.

Mjera 2: Bolji pristup uslugama u zajednici u pograničnom području

Težište druge mjere bit će na dobrobiti i socijalnoj koheziji lokalnih zajednica, čime će se doprinijeti unaprjeđenju prekograničnih odnosa. Ovom mjerom podržat će se razvitak aktivnosti kroz osobne kontakte preko granice u područjima kao što su: prosvjeta, socijalna i zdravstvena zaštita, kultura i sport. Obuhvatit će lokalne vlasti, civilno društvo i socijalne partnera, i potaknut će uspostavljanje prekograničnih mreža glede aktivnosti na socijalnoj koheziji. Ovo može obuhvatiti: zajedničke omladinske inicijative, pomoć marginaliziranim grupama, bolji pristup zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju, itd.

Mjere 1 i 2 će se, u osnovi, realizirati kroz poziv za podnošenje prijedloga.

Provizorni raspored i indikativan iznos obuhvaćen pozivom za podnošenje prijedloga za prioritet 1 (stvaranje zajedničkog gospodarskog prostora) i prioritet 2 (bolja kvaliteta života i socijalne kohezije)

Za proračun 2008. godine prijedlog je da se objavi jedan, zajednički poziv za podnošenje prijedloga. Sve mjere pod prioritetom 1 i prioritetom 2 uključit će se u poziv, gdje će se obuhvatiti i „veliki iznosi“ (vrijednosti 50-300.000 €) i „mali iznosi“ (vrijednosti 20-50.000 €) bespovratnih sredstava.

Zemlja	Poziv za podnošenje prijedloga (prioritet 1 i 2)	Datum objavljivanja	Potpisivanje ugovora	Završetak projekta	Indikativan iznos IPA	Indikativan iznos Financiranje od strane	Indikativan iznos UKUPNO

						države	
Hrvatska:	CfP: (sve četiri mjere; vrijednost bespovratnih sredstava €50-300.000 i mala sredstva €20-50.000)	Rujan 2009.	Svibanj 2010.	Kolovoz 2011.	900.000	158.823,52	1.058.823,52
Bosna i Hercegovina					900.000	158.823,52	1.058.823,52
	UKUPNO				1.800.000	317.647,04	2.117.647,04

Detaljni kriteriji za izbor i dodjelu bespovratnih sredstava dani su u Paketu za podnošenje prijedloga (Smjernice za podnositelje prijedloga).

Uopćeno, izgradnja prekograničnih kapaciteta bit će horizontalna tema u osnovi prioriteta 1 i 2 i bit će, kad god je to moguće, integrirana u sve mjere u okviru ovih prioriteta. Prekogranični kapaciteti graditi će se kroz davanje prioriteta projektima koji:

- (a) unaprjeđuju suradnju i objedinjuju iskustava lokalnih i regionalnih subjekata s ciljem poboljšanja prekogranične suradnje.
- (b) intenziviraju i konsolidiraju prekogranični dijalog i uspostavljaju institucionalne odnose između lokalnih uprava i drugih relevantnih lokalnih i regionalnih subjekata.
- (c) pružaju lokalnim i regionalnim vlastima informacije i stručnost za izradu, realiziranje i upravljanje prekograničnim projektima.

Predviđa se da će se ostvariti sljedeći katalitički učinci: unaprjeđenje ekoloških standarda, unaprjeđenje socijalnih i kulturnih dobara, održivo korištenje lokalnog materijala i ljudskih resursa, prenošenje znanja kroz suradnju na projektima, poduzetnički učinci koji će konačno ukinuti daljnju potrebu za vanjskim financiranjem i otvaranje novih radnih mesta. Nadalje, realiziranje projekata stimulirati će se i kreirati pozitivno okruženje za daljnju suradnju.

Obveza sufinanciranja od strane države jamči puno poštivanje principa dodatnosti EU-a.

Prioritet 3: Tehnička pomoć

Cilj tehničke pomoći kao prioriteta je unaprjeđenje kvalitete prekogranične suradnje i upravljačkih instrumenata. Pokriva uglavnom troškove koji se izravno odnose na realiziranje programa: troškove informiranja i osiguravanja javnosti programa, informiranja u prekograničnoj regiji, promoviranja suradnje i razmjene iskustava, administrativne i logističke troškove zajedničke strukture programa (Zajednički nadzorni odbor, Zajedničko tehničko tajništvo i njegove ispostave, uključujući troškove osoblja, osim plaća državnih službenika), što obuhvaća praćenje i kontrolu prve razine, troškove sudjelovanja na različitim sastancima u vezi s realiziranjem programa.

Prioritet 3 realizirati će se kroz dvije mjere:

Mjera 1: Potpora administraciji i realiziranju programa

Ovom mjerom osigurat će se potpora radu državnih operativnih struktura i Zajedničkog nadzornog odbora u upravljanju programom. Isto tako, pružiti će se savjeti i potpora krajnjim korisnicima u izradi i realiziranju projekata.

Mjera 2: Potpora informiranju, publicitetu i ocjenjivanju programa

Druga mjera tehničke pomoći osigurat će potporu kod informiranja, publiciteta i ocjenjivanja programa. Osigurat će se informiranje o programu kod lokalnih, regionalnih i državnih subjekata odlučivanja, kao i stanovnika programskog područja i javnosti u obje zemlje. Nadalje, mjerom će se pomoći povećanje stručnosti Zajedničkog nadzornog odbora glede planiranja i ocjenjivanja programa.

Provizorni raspored i indikativan iznos pomoći za prioritet 3

S obzirom na činjenicu da mjerodavna državna dijela (operativne strukture u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini) *de facto* uživaju monopol (glede članka 168. stavak 1. točka (c) Pravilnika o primjeni Financijske uredbe) glede realiziranja prekograničnog programa, mjerodavna ugovorna tijela obiju zemalja zaključiti će individualne izravne ugovore o bespovratnim sredstvima pomoći bez poziva za podnošenje prijedloga operativnim strukturama na iznos koji je opredijeljen za prioritet 3 u svakoj zemlji. Operativne strukture mogu zaključivati podugovore o aktivnostima koje su obuhvaćene izravnim ugovorima (npr. tehnička pomoć, ocjenjivanje, publicitet itd.) sukladno članku 120. Financijske uredbe i članku 184. Pravilnika o primjeni Financijske uredbe.

Zemlja	Izravan ugovor o sredstvima	Podugovaranje po potrebi	Završetak projekta	Indikativan iznos IPA	Indikativan iznos Financiranje od strane države	Indikativan iznos UKUPNO
Hrvatska:	Travanj 2009.	Srpanj 2009.	Rujan 2011.	100.000	17.647,06	117.647,06
Bosna i Hercegovina	Travanj 2009.	Srpanj 2009.	Rujan 2011.	100.000	17.647,06	117.647,06
UKUPNO				200.000	35.294,12	235.294,12

2.4. Pregled dosadašnjih i tekućih iskustava u prekograničnoj suradnji sa stečenim iskustvom i koordinacijom donatora (po potrebi)

Hrvatska

- Realizirani projekti
  - CARDS 2001. "Strategija i izgradnja kapaciteta za suradnju u pograničnoj regiji" (identifikacija budućih projekata na granici sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom)
  - CARDS 2002. "Strategija i izgradnja kapaciteta za regionalni razvitak" (institucionalni aranžmani za upravljanje prekograničnom suradnjom)
  - CARDS 2003. "Lokalni pogranični regionalni razvitak" (shema sredstava bespovratne pomoći sa Slovenijom)
  - CARDS 2003. "Tehnička pomoć kod upravljanja susjedskim programima" (potpora JTS u trilateralnom programu Hrvatska-Slovenija-Mađarska)
- Projekti/programi trenutno u tijeku
  - Projekti
    - CARDS 2004. "Izgradnja institucija i kapaciteta za prekograničnu suradnju" (Potpora Ministarstvu pomorstva, turizma, prometa i razvijka)

- CARDS 2004. "Suradnja u pograničnoj regiji" (shema bespovratnih sredstava pomoći sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom)

Programi

- Susjedski program između Hrvatske, Slovenije i Mađarske 2004.-2006.
- CBC/INTERREG III A – Jadranski novi susjedski program 2004.-2006.
- Međudržavni program CADSES 2004.-2006.
- IPA 2007. Programi prekogranične suradnje Hrvatska/Bosna i Hercegovina, Hrvatska/Crna Gora, Hrvatska/Srbija, Hrvatska/Mađarska, Hrvatska/Slovenija, Prekogranični jadranski program u okviru IPA-e, ERDF europski međudržavni programi za teritorijalnu suradnju "prostor Jugoistočne Europe" i "mediteranski prostor"

Bosna i Hercegovina

– Projekti/programi trenutno u tijeku

- CARDS 2004.-2006. - Jadranski novi susjedski program
- Međudržavni program CADSES 2004.-2006.
- IPA 2007. Programi prekogranične suradnje Bosna i Hercegovina/Hrvatska, Bosna i Hercegovina/Srbija, Bosna i Hercegovina/Crna Gora, Prekogranični jadranski program u okviru IPA-e, ERDF europski međudržavni programi za teritorijalnu suradnju "prostor Jugoistočne Europe"

Iako obje zemlje imaju iskustva u programima prekogranične suradnje s drugim zemljama (CBC programima), koji su financirani iz sredstava EU-a, njihova iskustva u međusobnoj suradnji su ograničena. Tijekom razdoblja 2004.-2006. jedina shema bespovratnih sredstava pomoći "Suradnja u prekograničnim regijama sa Srbijom, Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom" (financirana iz hrvatskog dijela CARDS 2004.) ima partnera iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Na temelju ove sheme ugovoreno je 8 projekata. Pored toga, INTERREG III A Jadranski program prekogranične suradnje financira 7 projekata (od 36 s korisnicima iz Hrvatske), uključujući hrvatsko-bh. partnerstvo. Međutim, svega 5 programa ima partnera iz programske područje. Na temelju drugog poziva u okviru jadranskog programa, ugovoreno je dodatnih 35 projekata s hrvatskim i bh. partnerima. Na temelju tekućeg IPA 2007. programa prekogranične suradnje između Hrvatske i Bosne i Hercegovine, vlasti dviju zemalja osnivaju Zajednički nadzorni odbor i Zajedničko tehničko tajništvo radi pripreme poziva za dostavljanje prijedloga.

Stečeno iskustvo

Obje zemlje imaju prethodno iskustvo stečeno u programima prekogranične suradnje, naročito u programima u koje su bile uključene zemlje članice sa solidnom praksom suradnje koja se može prenijeti zemljama s manje iskustva. Rezultat toga je da područja koja graniče sa zemljama članicama imaju mnogo više kapaciteta i znanja o projektima na prekograničnoj suradnji od područja koja graniče s drugim zemljama nečlanicama. Ovakva situacija se pokazala tijekom realiziranja CARDS 2004. "Programa suradnje u pograničnoj regiji", kada su susjedna područja iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore prvi put imala priliku prijaviti se za male projekte na prekograničnoj suradnji. Prevladavala je opća odsutnost znanja o pripremi i upravljanju projektima, a lokalni subjekti su teško mogli naći partnera s druge strane granice.

Dosadašnja iskustva u suradnji u pograničnoj regiji pokazuju da je dobra pripremna faza, uključujući informiranje i obuku prije pokretanja aktivnosti, od najveće važnosti za ishod programa.

Tematska ocjena programa prekogranične suradnje u okviru PHARE programa pokazuje da je većina projekata imala jasan utjecaj u jednom dijelu pogranične regije, ali da su zajednički projekti prije izuzetak nego norma. Otuda je toliko važno da se vodi računa o tome da su projekti rezultat zajedničkih lokalnih i regionalnih inicijativa. Drugi zaključak spomenute ocjene je da je sinkronizacija zajedničkih projekata krucijalna u smislu rezultata, utjecaja i održivosti. Stoga je važno da partneri izrade usuglašene planove i mehanizme koordinacije prije potpisivanje sporazuma o financiranju.

Koordinacija donatora

Sukladno članku 20. Uredbe o IPA-i i članku 3. Uredbe o realiziranju IPA-e, EC je 2007. godine tražio od predstavnika zemalja članica i međunarodnih finansijskih institucija prisutnih lokalno u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini da daju svoje komentare na nacrt višegodišnjeg programa prekogranične suradnje koji je dostavljen Komisiji. Komisija je dobila komentare britanskog Veleposlanstva u Zagrebu i Svjetske banke.

2.5. Horizontalna pitanja

Programom će se promovirati održiva zaštita okoliša putem unaprjeđenja suradnje između institucija na realiziranju zajedničkih aktivnosti na zaštiti okoliša.

Programom će se također podržati uvođenje principa ravnopravnosti spolova i politike jednakih mogućnosti kroz izbor projekata koji obuhvaćaju konkretna razmatranja jednakih mogućnosti za pripadnike različitih spolova, etničkih grupa i hendikepiranih osoba u sukladnosti s principima Europske unije.

2.6. Uvjeti

- Reorganizacija Operacijskih struktura (OS) u svakoj zemlji: postojeći OS su uspostavljeni radi pripreme prekograničnog programa. Provjeda bi mogla zahtijevati novu postavku.
- Uspostava Zajedničkog odbora za nadzor.
- Uspostava i organizacija Zajedničkog tehničkog tajništva u Hrvatskoj i njegovih antena u Bosni i Hercegovini.
- Imenovanje relevantnog osoblja za sudjelovanje u obukama, INFO danima i nadzornim aktivnostima.

2.7. Referentne vrijednosti

"N" predstavlja dan zaključivanja sporazuma o financiranju

	N	N+1 (kumulativno)	N+2 (kumulativno)
Broj izravnih ugovora o bespovratnim sredstvima u Hrvatskoj	1		
Broj izravnih ugovora o bespovratnim sredstvima u Bosni i Hercegovini	1		

Broj objavljenih poziva za podnošenje prijedloga u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini	1		
Stopa (%) potpisanih ugovora u Hrvatskoj	10%	100%	100%
Stopa (%) potpisanih ugovora u Bosni i Hercegovini	10%	100%	100%

2.8. **Mapa puta za postizanje decentraliziranog upravljanja sredstvima EU-a bez *ex ante* kontrola od strane Komisije**

Sukladno članku 8(4)(c) Uredbe o realiziranju IPA-e, zemlja korisnica izradit će detaljnu mapu puta s indikativnim reperima i vremenskim rokovima za postizanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola od strane Komisije.

Komisija je prenijela na Hrvatsku decentralizaciju bez *ex ante* kontrole u veljači 2006. godine. U veljači 2007. godine revizorska jedinica iz ELARG E.5 izvršila je reviziju kako bi se utvrdilo jesu li ispunjeni uvjeti za prijenos upravljanja, kako je to zacrtano odlukom Komisije. Na temelju završnog nalaza revizorskog izvješća, može se predvidjeti mapa puta za postupno podizanje *ex ante* kontrole.

Paralelno s tim, od Hrvatske se очekuje da Komisiji dostavi zahtjev za akreditaciju nositelja realizacije u okviru IPA programa za decentralizirano upravljanje sredstvima Europske unije s *ex ante* kontrolom u prvom semestru 2008. godine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine razmatra revidiranu Strategiju primjene sustava decentralizirane realizacije u BiH. Radna skupina za DIS se sastaje jednom mjesечно i razmotrila je plan obuke za Državni fond, Centralnu jedinicu za financije i ugovaranje (CFCU). Završen je prvi krug angažiranja kadrova za Državni fond i CFCU i u tijeku je obuka. Objavljen je natječaj za preostala radna mjesta. Imenovani su državni službenik za odobrenja (NAO) i rukovoditelj Državnog fonda. Direkcija za europske integracije ima cilj dobiti akreditaciju do veljače 2009. godine. IPA 2008. će pomoći proces akreditacije za DIS.

3. PRORAČUN ZA 2008. GODINU

3.1. Indikativne finacijske tablice za Hrvatsku za 2008. godinu

	Ukupno učešće IPA-e zajednice		Učešće države		Ukupno (IPA plus učešće države)	
	€ (a)	% ⁽¹⁾	€ (b)	(%) ⁽¹⁾	€ (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Osa prioriteta 1	450.000	85%	79.411,76	15%	529.411,76	45%
Osa prioriteta 2	450.000	85%	79.411,76	15%	529.411,76	45%
Osa prioriteta 3	100.000	85%	17.647,06	15%	117.647,06	10%
UKUPNO	1.000.000	85%	176.470,58	15%	1.176.470,58	100%

(1) Izraženo u % ukupne IPA-e (IPA plus učešće države) (kolona (c))
(2) Izraženo u % ukupnog iznosa za kolonu (c). Pokazuje relativan ponder svakog prioriteta u odnosu na ukupna sredstva (IPA + učešće države)

3.2. Indikativne finansijske tablice za Bosnu i Hercegovinu za 2008. godinu

	Ukupno učešće IPA-e Zajednice		Učešće države		Ukupno (IPA plus učešće države)	
	€ (a)	% ⁽¹⁾ (b)	€ (b)	(%) ⁽¹⁾	€ (c)=(a)+(b)	(%) ⁽²⁾
Osa prioriteta 1	450.000	85%	79.411,76	15%	529.411,76	45%
Osa prioriteta 2	450.000	85%	79.411,76	15%	529.411,76	45%
Osa prioriteta 3	100.000	85%	17.647,06	15%	117.647,06	10%
UKUPNO	1.000.000	85%	176.470,58	15%	1.176.470,58	100%

(1) Izraženo u % ukupne IPA-e (IPA plus učešće države) (kolona (c))

(2) Izraženo u % ukupnog iznosa za kolonu (c). Pokazuje relativan ponder svakog prioriteta u odnosu na ukupna sredstva (IPA + učešće države)

3.3. Princip sufinanciranja koji se primjenjuje na projekte koji se financiraju iz programa

Učešće Zajednice izračunato je u odnosu na dopuštene rashode, koji se kod prekograničnog programa između Hrvatske i Bosne i Hercegovine baziraju na ukupnim rashodima, kao što je dogovoreno sa zemljama sudionicama i zacrtano u prekograničnom programu.

IPA učešće na razini ose prioriteta iznosi najviše 85 % dopuštenih rashoda.

IPA učešće za svaku ose prioriteta iznosit će najmanje 20 % dopuštenih rashoda.

Primjenjuju se odredbe članka 90. Uredbe o realiziranju IPA-e.

4. NAČINI REALIZIRANJA

4.1. Metoda realizacije

Dio ovoga programa koji se odnosi na Hrvatsku realizirat će se sukladno članku 53c Finansijske uredbe² i odgovarajućim odredbama Pravilnika o primjeni³. Zemlja korisnica će u potpunosti uvažiti uvjete iz članka 56. Finansijske uredbe.

Ex ante kontrola od strane Komisije primjenjivat će se kod tenderske procedure, objavljivanja poziva za podnošenje prijedloga, dodjeljivanja ugovora i bespovratnih sredstava pomoći dok Komisija ne dopusti decentralizirano upravljanje bez *ex ante* kontrole iz članka 18. Uredbe o realiziranju IPA-e.

² Uredba 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002., str. 1) s posljednjim izmjenama putem Uredbe (EC, Euratom) br. 1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006, str.1), i Uredbe (EC, Euratom) br. 1525/2007 od 17. prosinca 2007. (OJ L 343, 27.12.2007., str. 9).

³ Uredba 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002., str. 1) sa posljednjim izmjenama putem Uredbe (EC, Euratom) br. 478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007., str. 13)

Dio programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu realizira Europska komisija na centraliziranoj osnovi sukladno članku 53a Financijske uredbe⁴ i odgovarajućim odredbama Pravilnika o primjeni⁵.

Kod centraliziranog upravljanja uloga Komisije u izboru aktivnosti u okviru prekograničnog programa između zemalja korisnica navedena je u članku 140. Uredbe o realiziranju IPA-e.

4.2. Opća pravila nabave i procedure dodjele sredstava bespovratne pomoći

Nabava se vrši sukladno odredbama Dijela 2, Glave IV. Financijske uredbe i Dijela 2, Glave III. Poglavlja 3 pripadajućeg Pravilnika o primjeni, kao i pravilima i procedurama za ugovaranje usluga, materijala i radova koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica s ciljem suradnje s trećim zemljama, koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine [C(2007)2034].

Procedure dodjele bespovratnih sredstava vodit će se sukladno odredbama Dijela 1, Glave VI. Financijske uredbe i Dijela 1, Glave VI. pripadajućeg Pravilnika o primjeni.

Tamo gdje je potrebno, Komisija također primjenjuje standardne obrasce i modele kojima se olakšava primjena navedenih pravila, a koje su dane u "Praktičnom vodiču kroz ugovorne procedure za vanjske aktivnosti EZ" ("Praktični vodič"), koji budu objavljeni na internetskoj stranici EuropeAid⁶ na dan pokretanja nabave ili procedure dodjele bespovratnih sredstava.

4.3. Ocjena utjecaja na okoliš i očuvanje prirode

Sve investicije će se izvršiti sukladno odgovarajućim propisima Zajednice koji se odnose na zaštitu okoliša.

Procedure ocjene utjecaja na okoliš, kao što je regulirano u Direktivi EIA⁷, u cijelosti se primjenjuju na investicijske projekte u okviru IPA-e. Ukoliko nije došlo do potpunog preuzimanja Direktive EIA, procedure trebaju biti slične onima koje gore spomenuta Direktiva uvodi.

Ako je izvjesno da će projekt utjecati na lokacije od značaja za očuvanje okoliša, izvršit će se odgovarajuća procjena očuvanja okoliša koja je ekvivalentna onoj iz članka 6. Direktive o staništima, koja se mora dokumentirati⁸.

5. PRAĆENJE I OCJENJIVANJE

5.1. Praćenje

Realiziranje prekograničnog programa pratit će Zajednički nadzorni odbor iz članka 142. Uredbe o realiziranju IPA-e, koji će uspostaviti zemlje korisnice i koji uključuje i predstavnike Komisije.

⁴ Uredba 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002., str. 1) s posljednjim izmjenama putem Uredbe (EC, Euratom) br. 1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006., str. 1)

⁵ Uredba 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002., p. 1) s posljednjim izmjenama putem Uredbe (EC, Euratom) br. 478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007., str. 13)

⁶ Sadašnja adresa:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

⁷ Uredba Vijeća 85/337/EEC od 27. lipnja 1985. o procjeni efekata određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (OJ L 175, 5.7.1985, str. 40). Direktiva dopunjena Direktivom Vijeća 2003/35/EC, OJ L 156, 27. 12. 2007., str. 17.

⁸ Direktiva Vijeća 92/43/EEC od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (OJ L206, 22.7.1992). Direktiva dopunjena Uredbom (EC) br. 1882/2003 (OJ L284, 31.10.2003., str. 1)

U Hrvatskoj, realiziranje programa će se pratiti i kroz Nadzorni odbor za IPA-u sukladno članku §8. Uredbe o realiziranju IPA-e.

Nadzorni odbor za IPA-u procijenit će efektivnost, kvalitetu i koherentnost realiziranja programa, kako bi se osiguralo ispunjavanje programskih ciljeva i unaprjeđenje efikasnosti pružene pomoći.

U Bosni i Hercegovini Komisija može, po potrebi, poduzeti sve radnje koje smatra potrebnim za praćenje programa.

5.2. Ocjenjivanje

Program je predmet ocjenjivanja sukladno članku 141. Uredbe o realiziranju IPA-e s ciljem unaprjeđenja kvalitete, efektivnosti i dosljednosti pomoći iz sredstava Zajednice, kao i strategija i realiziranje programa.

6. REVIZIJA, FINANCIJSKA KONTROLA, MJERE PROTIV PRIJEVARE, FINANCIJSKA USKLAĐIVANJA, PREVENTIVNE MJERE I FINANCIJSKE KOREKCIJE

6.1. Revizija, financijska kontrola i mjere protiv prijevare

Računi i operacije svih strana uključenih u realiziranje ovoga programa, kao i svi ugovori i sporazumi na temelju kojih se ovaj program realizira, predmet su, s jedne strane, nadzora i financijske kontrole Zajednice (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevare), koja može vršiti provjere po svom nahodjenju, bilo sama ili putem vanjskog revizora, ili, s druge strane, revizije od strane Europskog revizorskog suda. Ovo obuhvaća mjere kao što su *ex ante* verifikacija tenderske procedure i ugovaranja od strane Izaslanstva u zemlji korisnici.

Da bi se osigurala efikasna zaštita financijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevare) može vršiti provjere i inspekciju na licu mesta u skladu s procedurama predviđenim Uredbom Vijeća (EC, Euratom) 2185/96⁹.

Spomenute kontrole i revizija primjenjuju se na sve ugovarače, podugovarače i korisnike sredstava bespovratne pomoći koji prime sredstva Zajednice.

6.2. Financijske korekcije

U Hrvatskoj državni službenik za ovjeravanje, koji snosi prvostupanjsku odgovornost za istraživanje svih neregularnosti, izvršit će financijske korekcije tamo gdje se otkriju neregularnosti ili nemar u vezi s realiziranjem ovoga programa, tako što će obustaviti svu ili dio pomoći Zajednice. Državni službenik za ovjeravanje uzet će u obzir prirodu i težinu neregularnosti i financijskog gubitka u odnosu na pomoć Zajednice.

U slučaju neregularnosti, uključujući nemar i prijevaru, državni službenik za ovjeravanje vratit će pomoć Zajednice isplaćenu korisniku sukladno državnim procedurama povrata sredstava.

6.3. Dokumentiranje revizije

U Hrvatskoj državni službenik za ovjeravanje vodit će računa o tome da su dostupni svi relevantni podaci, kako bi se u svako vrijeme osiguraao dovoljno detaljan trag o reviziji. Ovi podaci,

⁹ Uredba Komisije (EC, Euratom) broj: 2185/96 od 11. lipnja 1996., (OJ L 292, 15. 11. 1996., str. 2)

uključuju dokumentirane dokaze o ovlastima glede zahtjeva za plaćanjem, računovodstva i plaćanja prema takvim zahtjevima, kao i o tretiranju avansnog plaćanja, jamstava i dugova.

6.4. Preventivne mjere

Hrvatska će osigurati istragu i efektivno postupanje sa sumnjivim slučajevima prijevare i neregularnosti, kao i funkcioniranje mehanizama kontrole i izvještavanja koji su ekvivalentni onima iz Uredbe Komisije 1828/2006¹⁰. Svi sumnjivi ili stvarni slučajevi prijevare i neregularnosti, kao i sve mjere u vezi s njima, moraju se odmah prijaviti službama Komisije. U slučaju da nema sumnjivih ili stvarnih slučajeva prijevare ili neregularnosti, zemlja korisnica obavijestit će Komisiju o toj činjenici u roku od dva mjeseca po isteku svakog kvartala.

Neregularnost se definira kao svako narušavanje odredbe važećih pravila i ugovora, koje nastane iz radnje ili propusta službenika zaduženog za gospodarska pitanja, koje ima ili bi imalo utjecaj na opći proračun Europske unije kroz pripisivanje neopravdane stavke rashoda općem proračunu.

Prijevara se definira kao svaki namjeran čin ili propust koji se odnosi na sljedeće: upotrebu ili predstavljanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izvješća ili dokumenata, koje kao efekt ima otuđenje ili pogrešno zadržavanje sredstava iz općeg proračuna Europske unije ili proračuna kojima upravlja Europska unija ili kojima se upravlja u njezino ime; zataškavanje podataka čime se krši konkretna obveza s istim efektom; korištenje takvih sredstava u svrhe u koje nisu prvobitno namijenjena.

Zemlja korisnica će poduzeti sve nužne mjere na sprječavanju i suzbijanju aktivne i pasivne korupcije u svakoj fazi procedure nabave ili dodjele bespovratnih sredstava, kao i tijekom izvršenja odgovarajućih ugovora.

Aktivna korupcija se definira kao namjerna radnja onoga koji službeniku obeća ili dâ, izravno ili putem posrednika, korist bilo koje vrste za njega ili treću osobu, da djeluje ili se suzdrži od djelovanja u skladu sa svojim obvezama ili u tijeku vršenja svojih mjerodavnosti u suprotnosti sa svojim službenim dužnostima na način kojim se narušavaju ili će se vjerojatno narušiti finansijski interesi Europske unije.

Pasivna korupcija se definira kao namjerna radnja službenika koji, izravno ili putem posrednika, traži ili primi prednost bilo koje vrste, za sebe ili treću osobu, ili prihvati obećanje takve prednosti, da djeluje ili ne djeluje u skladu sa svojim obvezama ili u izvršenju svojih dužnosti u suprotnosti sa svojim službenim dužnostima na način da se narušavaju ili će se vjerojatno narušiti finansijski interesi Europskih zajednica.

Vlasti zemlje korisnice, uključujući osoblje odgovorno za realiziranje programa, također se obvezuju da će poduzeti sve mjere opreza kako bi se izbjegao svaki rizik od sukoba interesa i odmah će obavijestiti Komisiju o svakom takvom sukobu interesa ili situaciji koja može dovesti do takvog sukoba.

6.5. Finansijske korekcije

Kako bi se osigurala upotreba sredstava u skladu s važećim pravilima, Komisija će u Hrvatskoj primjenjivati procedure kliringa računa ili mehanizme finansijske korekcije sukladno članku 53c(2) Finansijske uredbe i kako je navedeno u Okvirnom sporazumu zaključenom između Komisije i Hrvatske.

¹⁰ OJ L 371, 27.12.2006., str. 1

Finansijska korekcija može nastati nakon sljedećeg:

- (i) Utvrđivanja konkretne neregularnosti, uključujući prijevaru; ili
- (ii) Utvrđivanja slabosti ili nepravilnosti u upravljačkim ili sustavu upravljanja i kontrole u zemlji korisnici.

Ukoliko Komisija ustanovi da su rashodi u okviru ovoga programa nastali kršenjem važećih pravila, donijet će odluku o sredstvima koja će biti isključena iz financiranja od strane Zajednice.

Obračun i utvrđivanje takvih korekcija, kao i odgovarajući povrat sredstava, izvršit će Komisija u skladu s kriterijima i procedurama iz Uredbe o realiziranju IPA-e.

7. NEZNATNA REALKOKACIJA SREDSTAVA

Ovlašteni službenik za odobrenje pri Izaslanstvu (AOD) ili ovlašteni službenik za odobrenja pri podizaslanstvu (AOSD), sukladno ovlastima koje mu da AOD i principima dobrog finansijskog upravljanja, može izvršiti neznatne realokacije sredstava bez potrebe za dopune finansijske odluke. U ovom kontekstu, kumulativna realokacija koja ne prelazi 20 % ukupnog iznosa određenog za program, podložnih limitu od 4 milijuna eura, neće se smatrati znatnim, pod uvjetom da ne utječu na prirodu i ciljeve programa. IPA povjerenstvo će biti obaviješteno o gore navedenim realokacijama.

8. OGRANIČENE PROMJENE U PROVEDBI PROGRAMA

„Ograničene promjene u r ovoga programa, koje utječu na osnovne elemente iz članka 90. Pravilnika o primjeni iz Finansijske uredbe, koji su indikativne prirode¹¹, može poduzeti ovlašteni službenik za odobrenje pri Izaslanstvu (AOD) ili ovlašteni službenik za odobrenja pri podizaslanstvu (AOSD), sukladno ovlastima koja mu da AOD i principima dobrog finansijskog upravljanja, bez donošenja dopunske odluke o financiranju.“

---

¹¹ Ovi osnovni elementi indikativne prirode su, kod sredstava bespovratne pomoći, indikativan iznos poziva na podnošenje prijedloga i, kod nabave, indikativan broj i vrsta ugovora koji se predviđaju, kao i indikativan vremenski okvir te pokretanje procedura nabave.